

ת"ד 9022/08/14 - מדינת ישראל נגד אברהם מסס - נוכח

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

ת"ד 9022-08-14 מדינת ישראל נ' מסס

לפני כבוד השופט דן סעדון
המאשימה מדינת ישראל
ע"י עו"ד רועי בראון
נגד
הנאשם אברהם מסס - נוכח
ע"י ב"כ עו"ד חורש

גזר דין

1. הנאשם הורשע לאחר ניהול הוכחות בעבירה של נהיגה בחוסר זהירות הגורמת חבלות של ממש. ביום 31.5.14 נהג הנאשם ברחוב נבו בהרצליה מדרום לצפון והגיע לכיכר והתקרב לצומת עם רחוב בן ציון. סמוך להצטלבות עם הכיכר מסומן מעבר חצייה להולכי רגל המופרד על ידי שטח הפרדה ברוחב 9 מטרים. אותה שעה רכבה על מעבר החצייה, על גבי אופניים חשמליים, המעורבת ילידת 1997 ממערב למזרח (שמאל לימין כיוון תנועת הנאשם). הנאשם לא הבחין במעורבת, פגע בה וגרם לה חבלות של ממש (דימום בראש, שברים בגולגולת, דמם סביב גזע המוח). המעורבת הורדמה ולאחר מכן הועברה לשיקום.

2. הנאשם כפר באחריותו לתאונה אם כי לא כפר בתוצאותיה. בתום פרשת התביעה תוקן **בהסכמה** כתב האישום באופן המייחס לנאשם עבירה קלה יותר של נהיגה בחוסר זהירות הגורמת חבלה של ממש בניגוד לתקנה 21ג לת"ת בקשר עם סעיף 38 (3) לפקודת התעבורה. הנאשם הורשע בעבירה זו בתום ניהול ההוכחות.

אלה קביעות הכרעת הדין הרלוונטיות לקביעת העונש:

א. המעורבת חצתה ברכיבה רצופה, ללא עצירה או האטה, את מעבר החצייה מחלקו הצפון מערבי, עובר לשטח ההפרדה ומשם לחלקו הצפון מזרחי שם נפגעה. מהירות רכיבתה עמדה על פי חישוב הבוחן על 18 קמ"ש בקרוב. עדת ראייה העידה כי לא הבחינה בקסדה בזירת התאונה או על ראשה של המעורבת וציינה כי "**לפי הפגיעה שלה היה ברור לי שהיא לא חבשה קסדה**" (ע' 28 ש' 10-11).

ב. לנאשם היה שדה ראייה פתוח אל מעבר החצייה כולו. כך ציין מומחה ההגנה וכך העידו הנאשם ועד התביעה ליאור נווה. מר נווה אף הבחין במעורבת כשהיא חוצה את חלקו הצפון מערבי של מעבר החצייה לכיוון חלקו הצפון מזרחי.

ג. משום שהנאשם היה יכול להבחין במעורבת רוכבת בחלקו הצפון מערבי של מעבר החצייה, במהירות גבוהה יחסית, ללא האטה וללא קסדה לראשה היה הדבר אמור ליצור אצלו, כנהג סביר, חשש כי המעורבת שהוכיחה באופן רכיבתה כי היא רוכבת תוך סיכון עצמי ניכר, לא תאט או תעצור לפני שתחצה ברכיבה את מעבר החצייה הצפון מזרחי. על כן היה על לנקוט אמצעים למנוע תאונה אפשרית. נקבע כי **לכל המאוחר** היה על הנאשם לתת דעתו להתנהלות המסוכנת כאמור של המעורבת בשעה שעלתה על שטח ההפרדה בדרכה לחלקו הצפון מזרחי של מעבר החצייה. גם אז, כך נקבע, עמד לרשות הנאשם פרק זמן מספיק כדי לנקוט אמצעים למניעת התאונה.

ה. הנאשם, כנהג סביר, היה יכול לשים ליבו לאופן רכיבתה הרשלני של המעורבת **לכל המאוחר** בשלב בו עלתה על שטח ההפרדה. מכאן שרשלנות המעורבת הייתה בתחום הצפיות של הנאשם ועל כן אין ברשלנות המעורבת כדי לנתק את הקשר הסיבתי בין מעשיו ומחדליו של הנאשם לתוצאת התאונה.

טיעוני הצדדים לעונש

3. התביעה עותרת למצות את הדין עם הנאשם ולהשית עליו מאסר, פסילה לשנים וכן ענישה נלווית. הנאשם, ללא עבר פלילי, נוהג משנת 1962 ולחובתו 38 הרשעות התעבורה. עברו של הנאשם כולל אמנם מספר עבירות בטיחות מסוג "ברירת משפט". במקרה זה, נטען, בו היה אך כפשע המעורבת למוות יש הצדקה להקיש מן העונש ההולם למי שגרם למותו של אדם בנהיגה רשלנית. הנאשם לא נטל אחריות למעשיו. נסיבותיו האישיות, קשות ככל שיהיו, נסוגות מפני עקרון קדושת החיים ושלמות הגוף ומפני האינטרס הציבורי למגר באמצעות ענישה הולמת את מכת תאונות הדרכים.

4. ההגנה טוענת כי התביעה אכפה במקרה זה את הדין באופן מפלה ובררני. לטענתה, גם המעורבת עברה עבירה בכך שחצתה באמצעות כלי רכב (אופניים חשמליים) מעבר חצייה המיועד להולכי רגל אך בניגוד לנאשם היא לא הועמדה לדין. כתימוכין לטענה הציגה ההגנה כתב אישום **אחד** שהוגש נגד רוכב אופניים חשמליים על סטייה מנתיב ותאונה שגרמה לו חבלות של ממש.

ההגנה טוענת כי רשלנותו של הנאשם הייתה ברף הנמוך. הא ראיה **שהתביעה** היא שביקשה לתקן את כתב האישום לקולא מעבירה של נהיגה בקלות ראש לעבירה של נהיגה בחוסר זהירות. לעומת זאת, רשלנות המעורבת הייתה גבוהה במידה המנתקת את הקשר הסיבתי בין מעשיו ומחדליו הנאשם לתוצאות התאונה. ההגנה טוענת למחדלי חקירה שקיפחו את יכולת הנאשם להתגונן: ההגנה לא קיבלה את האופניים עליהם רכבה המעורבת ולא הצליחה לבחון מהי המהירות המרבית אותם יכולים האופניים לפתח; בשחזור התאונה נטל חלק שוטר אלמוני שנבצר מן ההגנה לחקור אותו. שוטר זה נטל חלק בשחזור כשהוא רכוב על **אופניים מכניים** בעוד שהמעורבת רכבה על **אופניים חשמליים**. לנאשם, נטען, נסיבות אישיות לא פשוטות. הוא עובד כקבלן שיפוצים, זקוק לרישיונו לצורך פרנסה ועל מנת לתמוך ברעייתו הסיעודית, כעולה ממסמכים שהוצגו.

דין והכרעה

5. מתחם העונש ההולם נקבע על בסיס שני שיקולים עיקריים: **הראשון**, מידת אשמו של הנאשם ומידת אחריותו לתאונה ותוצאותיה ומתוך כך גם מידת אשמה של המעורבת ומידת אחריותה לתוצאות. **שיקול שני** עניינו עוצמת הפגיעה בערך המוגן בעבירה - שמירה על שלמות הגוף וחיי המשתמשים בדרך - ככל שהפגיעה בערך המוגן קשה יותר יהיה העונש שיושג חמור בהתאם (ראו: עפ"ת 37974-07-12 סנדרוביץ נ' מדינת ישראל).

6. התביעה הציגה אסופת פסיקה התומכת בהשתתפות עונש חמור על הנאשם, כולל מאסר. המכנה המשותף לאסופת פסיקה זו היא כי בכל פסקי הדין נקבע, במפורש או במשתמע, כי רשלנות הנאשם הייתה ברף הגבוה. אני סבור כי במקרה זה רשלנותו של הנאשם אינה ברף הגבוה אלא ברף בינוני-נמוך. כמו כן, לרשלנות הנאשם נלווית במקרה זה רשלנות משמעותית של המעורבת. המעורבת רכבה במהירות גבוהה יחסית, על מעבר חצייה המיועד לחצייה רגלית של הולכי רגל, ללא קסדה לראש ומבלי לעצור ואף להאט או להתייחס באופן כלשהו למצב התנועה סביבה. רשלנות זו אמנם איננה מנתקת את הקשר הסיבתי בין מעשיו ומחדליו של הנאשם לתוצאת התאונה אולם היא נתון רב משמעות לצורך קביעת העונש ההולם. אוסיף כי קביעתי ביחס לרשלנות הלא גבוהה של הנאשם תואמת את עמדת התביעה שכן התביעה היא זו שביקשה לתקן (בהסכמה) לקולא את סעיף האישום מנהיגה בקלות ראש לנהיגה בחוסר זהירות.

הפגיעות שספגה המעורבת הן קשות (דימום בראש, שברים בגולגולת, דמם סביב גזע המוח), היא הורדמה והועברה לשיקום בבית לווינסטיין. **המעורבת** העידה ביום 2.3.16 כי בעקבות התאונה סבלה מכאבים, בלבול, פגיעה בזיכרון ועוד. המסמכים הרפואיים שהוגשו בעניינה של המעורבת (בהסכמה) מעלים ללא צל של ספק כי לנאשמת נגרמו חבלות ברף חומרה גבוה עד כי ניתן לקבוע כי כפשע היה בין הנאשמת למוות. (השווה לאמור ברע"פ 3616/13 רמו רז נ' מדינת ישראל (04.06.2013))

7. מכאן אפנה לבחון את יתר טענות ההגנה. כפי שאראה, דינן להידחות.

אכיפה בררנית: מבלי לנקוט עמדה בשאלה אם היה מקום להגיש נגד המעורבת כתב אישום בגין מעורבות באירוע נשוא כתב האישום ברור כי הצגת **כתב אישום אחד** במסגרתו החליטה התביעה להעמיד לדין רוכב אופניים (שנפגע) בשל אחריותו לתאונה איננה ראייה שדי בה כדי להעביר אל כתפי התביעה את נטל להראות כי אין מדובר באכיפה בררנית. כידוע, על הטוען לאכיפה בררנית להראות כי "לאורך זמן ובאופן שיטתי (או קרוב לכך) קיבלו הרשויות המנהליות במקרים דומים החלטות שונות מאלה שנתקבלו במקרה שלו" (ע"פ 6328/12 מדינת ישראל נ' פרץ (10.9.13); הדגשה הוספה). כתב אישום אחד שהוגש, ללא הצגת מסד סטטיסטי ברור, איננו ראייה להתנהלות נמשכת ושיטתית, אף לא בקרוב, ועל כן אין בו די כדי להעביר את הנטל לכתפי התביעה בעניין זה.

מחדלי חקירה. בהכרעת הדין קיבלתי את עמדת הבוחן לפיה מהירות רכיבתה של המעורבת הייתה 18 קמ"ש בקרוב. בנסיבות אלה אין רלוונטיות למהירות המרבית אליה היו יכולים אופני המעורבת להגיע ועל כן אי מסירתם להגנה לא קיפחה את יכולת הנאשם להתגונן. מכיוון שמהירות רכיבתה של המעורבת ידועה ומכיוון ששדה הראייה של הנאשם לעבר מעבר החצייה על שני חלקיו היה פתוח אין באי חקירת השוטר שהשתתף בעריכת השחזור ואין בעריכת שחזור באמצעות אופניים מכניים כדי להוות מחדל חקירה היורד לשורשו של עניין או מחדל המקפח באופן כלשהו את יכולתו של הנאשם להתגונן בפני האישום. כפי שצינתי בהכרעת הדין, רשלנותה של המעורבת, חמורה ככל שתהיה, הייתה

בתחום צפיותו של הנאשם לכל המאוחר בשלב בו עלתה עם אופניה על שטח ההפרדה בדרכה לחלקו הצפון מזרחי של מעבר החצייה ומכאן שרשלנות זו אינה מנתקת את הקשר הסיבתי בין מעשי או מחדלי הנאשם לתוצאות התאונה.

עמדת הפסיקה

- ברע"פ 3664/05 **בן זוויה נ' מדינת ישראל** (21.4.05) נקבע כי במקרים של גרימת חבלות אשר כפשע בין לבין גרימת מוות יש הצדקה להקיש מן העונש המינימאלי הקבוע במקרה של גרם מוות ברשלנות - 6 חודשי מאסר בפועל - ולגזור עונש מאסר בפועל.
- בעפ"ת (ת"א) 62536-01-13 **משה סבן נ' מדינת ישראל** נדון עניינו של מי שפגע בהולכת רגל וגרם לה חבלות קשות מאוד (לרבות שברים וחבלת ראש קשה). בימ"ש לתעבורה קבע כי לא ניתן לשלול אפשרות לתרומת רשלנות של הולכת הרגל הנפגעת והטיל על הנאשם עונש של פסילה למשך 22 חודשים בניכוי 60 ימי פסילה מנהלית, מאסר על תנאי, פסילה על תנאי ופיצוי כספי בסך ₪ 10,000 למעורבת. בית המשפט המחוזי קבע כי " **בית משפט קמא התייחס כפי שצריך היה הן לחומרת הפגיעה במתלוננת, שהינו פקטור חשוב לענישה, הן למידת הרשלנות הלא גבוהה בעיניו, הן לאפשרות שהייתה רשלנות תורמת של הנפגעת ועשה איזונים ראויים בענישה שהטיל על המערער**".
- בעפ"ת 36094-10-11 **רוקסנה שטרית נגד מדינת ישראל** (מיום 23.1.12) נדון ערעור על חומרת העונש ביחס לאירוע תאונה בו הנאשמת פגעה בשלוש הולכות רגל וגרמה להן לפציעות קשות, כולל שבר בדנס, חוליות C5 ו-C6, דימומים פנימיים במוח לראשונה. לשנייה נגרמו שברים מרובים בחלקים שונים של גופה ושבר תלישה. לשלישית נגרמו פגיעות ראש ודימום מוחי, שברים פתוחים בגפיים וקרע בסרעפת. בוצע ניתוח להחזרת הקיבה לחלל הבטן. במהלך האשפוז הועברה לטיפול נמרץ ולאחר מכן לשיקום. כמו כן הרכב ניזוק. במקרה זה הושתו על הנאשמת עונש פסילה בת 11 חודשים, מאסר על תנאי וצו של"צ.
- בעפ"ת (ת"א) 24519-02-15 **מוטולה נ' מדינת ישראל** נדון עניינו של מי שהורשע בעבירה של נהיגה בקלות ראש הגורמת חבלה של ממש בכך שלא ציית לתמרור "עצור" וגרם לתאונה שבעקבותיה נפגע באופן קשה נהג אופנוע מעורב (כריתת רגל מעל לברך ושברים. בית המשפט המחוזי קובע כי " **במקרה שבפנינו, כך עולה גם מגזר דינו של בית משפט קמא, הנזק שנגרם הוא נזק קשה. פורטו לעיל נזקיו של הקרבן. מנגד, משתמע אף מגזר דינו של בית משפט קמא שרשלנותו של המערער לא הייתה קשה. המערער לא התפרץ לצומת, המערער נעתר לתמרור, עצר מספר פעמים בטרם יצא לחלק האחרון של נסיעתו אותו ביצע בהתרשלות, הוא אחראי לתאונה אך רשלנותו, כאמור, איננה גבוהה**". על כן, ובהינתן עבר לא מכביד, ביטל בימ"ש המחוזי את רכיב המאסר שהוטל (לריצוי בעבודות שירות) והותיר על כנם 11 חודשי פסילה, פסילה על תנאי וקנס.
- בעפ"ת (ת"א) 42311-07-15 **מדינת ישראל נ' שמואל שהם** נדון עניינו של נהג אוטובוס שפגע בהולכת רגל בעת שחצתה את הכביש באור ירוק. בימ"ש המחוזי קובע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות נע בין " **מאסר בפועל של מספר חודשים קצר עד שנה, ובהיבט הפסילה בפועל של פסילה ממושכת יחסית, שבין שמונה חודשים למספר שנים**".

• בעפ"ת 4087-09-16 **הררי נ' מדינת ישראל** נדון עניינו של נהג מונית אשר פגע בהולכת רגל שחצתה את הכביש שלא במעבר חצייה - ותרמה ברשלנותה לקרות התאונה - וגרם לה חבלות של ממש (דימום תת עכבישי ושברים בבסיס הגולגולת). בימ"ש המחוזי קבע כי העונש ההולם הוא 7 חודשי פסילה בניכוי פסילה מנהלית, פסילה על תנאי, מאסר על תנאי וקנס.

8. **לאור האמור אני סבור כי מתחם העונש ההולם לעבירה בנסיבותיה נע בין פסילה בת 6 חודשים, פסילה על תנאי, קנס ועד מאסר בן 6 חודשים אשר יכול וירוצה בעבודות שירות, מאסר על תנאי, פסילה למשך 3 שנים, פסילה על תנאי וקנס.**

9. במסגרת קביעת העונש במתחם הבאתי בחשבון את הפגיעה הצפויה של העונש בנאשם וברעייתו המצויה במצב סיעודי לא קל, את העובדה שהנאשם נעדר עבר פלילי ועברו התעבורתי אינו מכביד ביחס לוותק הנהיגה. מנגד, לא התעלמתי מכך שעל אף שהנאשם הביע צער על התאונה ותוצאותיה הוא לא נטל בשום שלב אחריות למעשיו. העובדה שהנאשם בחר לנהל הוכחות ולהילחם על חפותו איננה נזקפת כמובן לחובתו.

10. לאור כל האמור אני מוצא להטיל על הנאשם בגדר המתחם שהוצג את העונשים הבאים:

א. פסילת רישיון נהיגה למשך 5 חודשים בניכוי פסילה מנהלית בת 60 יום.

הנאשם יפקיד רישיונו במזכירות בימ"ש זה עד ולא יאוחר מיום 15.9.18.

ב. פסילה על תנאי בת 6 חודשים למשך 3 שנים.

ג. קנס בסך 2500 ₪ לתשלום ב- 5 תשלומים שווים ורצופים החל מ- 24.7.18 ובכל 24 לחודש עוקב.

באחריות הנאשם/הסנגור לקבל שוברי תשלום הקנס ממזכירות בימ"ש זה.

ד. 100 שעות של"צ על פי תכנית שיגבש שירות המבחן בעניינו של הנאשם.

ניתן היום, 24 יוני 2018, במעמד הנאשם וב"כ הצדדים